

**ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS
VASLUI
XXI, 1999**

**UN DOCUMENT INEDIT DESPRE BUZDUGANUL LUI
CAROL AL II-LEA**

Viorica ZGUTTA CRISTEA

Expoziția "Grigore Gafencu", organizată de Muzeul Național de Istorie a României în 1997, a fost găzduită în luna iulie de Muzeul județean "Ștefan cel Mare" Vaslui. Între obiectele tridimensionale aflate în invetatorul itinerant al expoziției s-a aflat și buzduganul de bronz al Regelui Carol al II-lea, nr. inv. 75637, care printr-o mănuire în sens contrar a dat la iveală pergamentul manuscris al autorului, sculptorul Alexandru Talpoșin-Severin (15 febr. 1881 - Turnu Severin - 16 mai 1956 București)¹

Pergamentul răsucit pe tija internă a cozii buzduganului are o lungime de 38 cm și o lățime de 11,5 cm, este scris cu tuș negru pe ambele părți și are următorul conținut:

Eu,
 Severin Alexandru
Născut Talpoșin
În orașul Cetate Drobeta
pe marginea Dunării,
 am conceput,
ca dintr-o poveste,
această măciucă - buzdugan
 m-am servit

de știința mea
de gândurile mele
de strădaniile mele
am dat la iveală
o mărturie
de care se poate face
și duce la bun sfârșit
prin însărcinarea dată mie
de către Dl. general Niculescu
subsecretar de stat din Ministerul
Apărării Naționale în anul 1940

Acest buzduhan l-am făcut în
27 zile. Am întrebuițat apoi
alte 8 zile pentru a nivela sau a
bate cu ciocanul totul.

Mare parte a fost bătut din
Ciocan de către mine.

Severin pictor-sculptor, arhitect
Și îndemânatec mănuiitor al daltei.

Lucrarea aceasta executată până
astăzi 18 iulie 1940, a fost
turnată în două exemplare.

Primul exemplar – acesta – turnat
în bronz cu greutate de 3 kg 300 grame,
cel de al doilea exemplar turnat
în aur cu greutate de 4 kg 400 grame.

Lucrarea a fost turnată în Uzinele
Malaxa sub directa mea supraveghere.

Turnatul celor două buzduhane
a costat 30.000 lei.

S-au făcut alte cheltuieli
De circa 35.000 lei.

$I = 11,5 \text{ cm}$ $L = 38$

Semnat de mine astăzi 18 iulie
1940 în atelierul meu din strada
Luterană nr. 25 ora 4 p.m.

(Foto 1-2)²

Conform "Însemnărilor zilnice" ale Regelui Carol al II-lea cu prilejul împlinirii a 10 ani de domnie au avut loc manifestări sărbătorești organizate de către toate instituțiile țării. "Iată că a sosit această zi, care însemnează 10 ani de domnie, 10 ani de trudă, de muncă și de griji fără sfârșit ... manifestațiuni foarte multe de simpatie din toate colțurile și din toate straturile. Hotărârea de a nu face mari serbări a fost nu se poate mai bine primită de toți și a adăugat la seriozitatea sărbătoririi"³

Referitor la primirea buzduhanului din partea armatei Carol al II-lea consemnează: "A urmat felicitările oficiale. Pentru prima dată am pus astăzi noul colan al Ordinului Casei Domnitoare. Primele felicitări sunt ale Curții, pe urmă felicitările Guvernului cu schimb de discursuri. Ilcuș din partea Oștirii îmi oferă un buzduhan de aur".⁴

Între documentele aflate în arhiva Muzeului Militar Național se găsesc și cele referitoare la buzduhanul de bronz și aur comandate de Ministerul Apărării Naționale. Astfel prin referatul nr. 4875 din 19 septembrie 1940 directorul Muzeului Militar Național de la acea dată, colonelul Ioan Gr. Popescu menționează că "s-a primit ca donație de la Ministerul Apărării Naționale, Secretariatul General, un buzduhan de bronz, copie după buzduhanul de aur ce a fost oferit Regelui Carol al II-lea, în ziua de 8 iunie 1940, precum și două tablouri cu fotografiile acestui buzduhan"⁵

Buzduhanul și cele două tablouri au primit numere de inventar: 16462, 16463, 16464.

Trebuie specificat de asemenea că prin procesul verbal nr. 48 din 20 mai 1941 s-a organizat o comisie de aprovizionare a Muzeului Militar Național formată din mr. Fluture Chiriac, subdirectorul muzeului și asistenții tehnici Potocki Andrei și

Dr. Velcu D. Anton ca membri care au constatat următoarele: "Secretariatul General cu Ordinul nr. 11826 din 26 august 1940 a aprobat Muzeului Militar Național o subvenție de lei 100000 (una sută mii pentru d. Sculptor Al. Severin din București, strada Luterană, nr. 25, în scopul executării unui obiect de artă cizelat în aur, notat mai jos:

buzduganul fostului Suveran Carol al II-lea-

Buzduganul a fost executat artistic și cuprindea cantitatea de 4 kgr. 391 gr. Aur.

Atât pentru concepția acestui obiect de artă, cât și pentru executarea lui, Ministerul Apărării Naționale, Secretariatul General al Subsecretariatului de Stat pentru Armata de Uscat a achitat dlui. Sculptor Severin, prin caseria Muzeului Militar, suma de lei 100000. Lucrarea a fost executată în condiții ireproșabile. Buzduganul s-a predat Băncii Naționale a României pentru a fi păstrat în tezaur".⁶ Astăzi buzduganul de aur al Regelui Carol al II-lea se află expus în secția "Tezaur" a Muzeului Național de Istorie a României, iar copia în bronz în depozitul aceluiași muzeu.

NOTE

¹ Virgiliu Teodorescu, Monumetele Marii Uniri, Ed. Ministerului de Interne, Buc., 2000, p. 41.

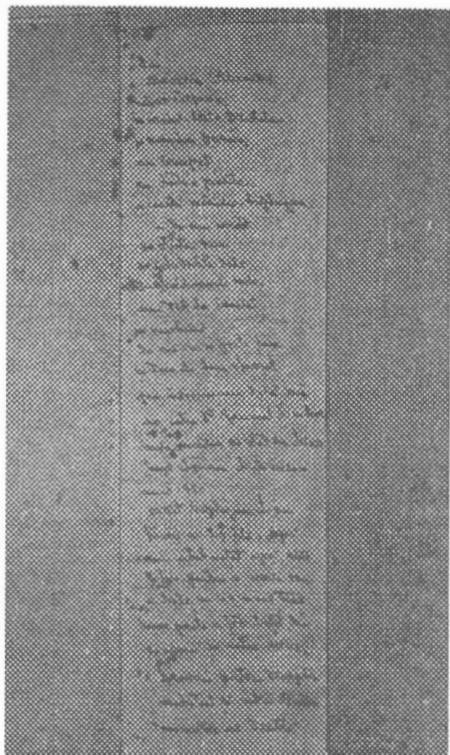
² Documentul pergament manuscris aflat în teaca buzduganului de bronz.

³ Carol al II-lea, Însemnări zilnice, vol. Casa de editură și presă "Lansa" SRL, București, 1996, p. 184-185.

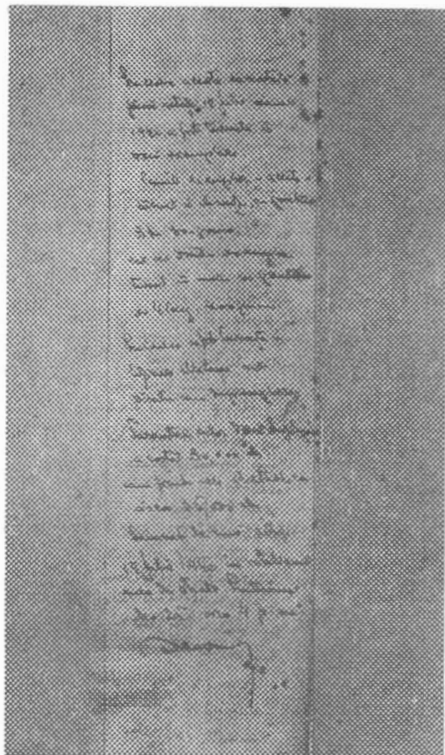
⁴ Idem, p. 185.

⁵ Muzeul Militar Național.

⁶ Muzeul Militar Național.

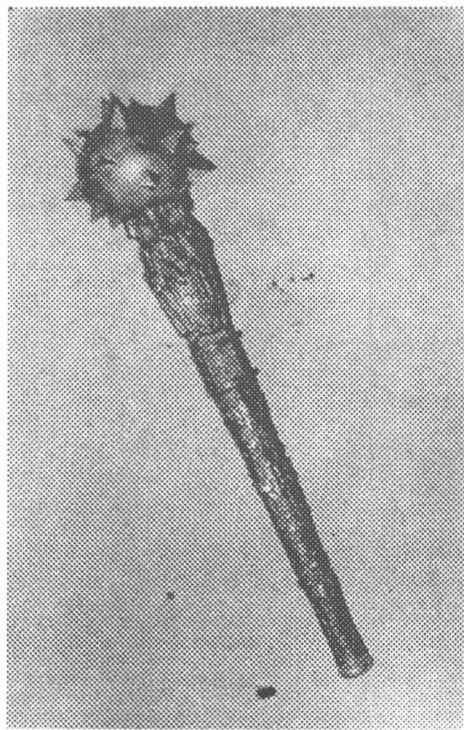
1.1. Pergamentul autograf al sculptorului Alexandru Severin (avers)

1.2. Pergamentul autograf al sculptorului Alexandru Severin (revers)

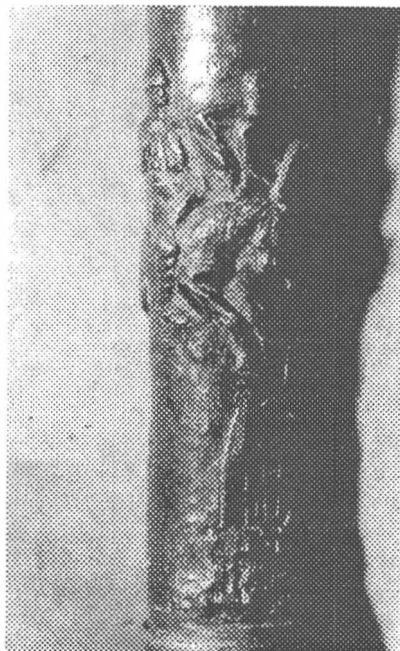
1.3. Sigla Uzinelor Malaxa unde s-au turnat cele două buzdugane ale regelui Carol al II-lea

2.1. Buzduganul Regelui Carol al II-lea
(vedere generală)

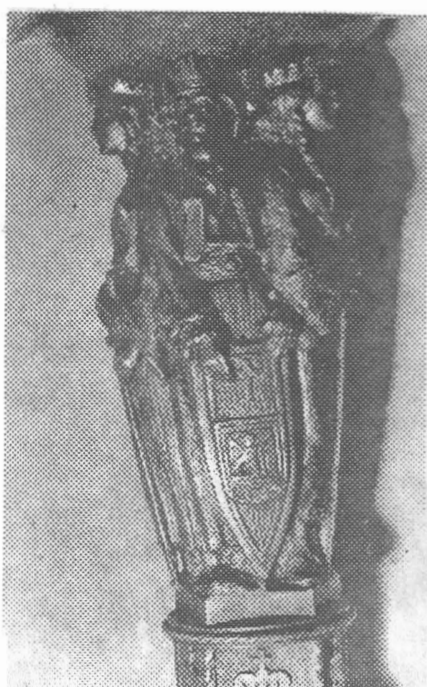
2.2. Cifru Regelui Carol al II-lea

2.3. Scenă alegorică de
pe buzdugan (detaliu)

3.1. Personaje feminine (detaliu)

3.2. Personaje feminine (detaliu)

3.3. Personaje feminine (detaliu)

3.4. Personaje feminine (detaliu)

MILITAR NAȚIONAL

Primirea No. 59 / 1940

Conducere a luat hotărârea

Procesul verbal No. 177 / 1940

Militar

REFERAT Nr. 4875

- 19 Sept. 1940 -

Capit. 13 Art. 132, 16.

Am onoare a refera că s'a primit dela Ministerul Apărării Naționale, Secretariatul General, un buzdugan în bronz, copie de pe buzduganul de sur ce a fost oferit Regelui Carol II, în ziua de 8 Iunie 1940, precum și două tablouri cu fotografiile acestui buzdugan.

Rog să binevoiți a aproba primirea și înregistrarea acestei donațiuni.

DIRECTORUL MUZEULUI MILITAR
COLONEL

Popescu Gr. Ioan

Inv. Gl. Nr. 16462, 16463, 16464

Seful Serv. Contab. și Muzeului
Asistent Tehnic

Dr. Velcu D. Anton

4.1. Referatul din 19 septembrie 1940 privind intrarea în patrimoniul Muzeului Militar a buzduganului de bronz al regelui Carol I.

Directorul Muzeului Militar
Colonelul

Procesul nr. 48

Recup. nr. 224998
Inv. nr. 16765
Cap. 13 Art. 16

19

PROCES VERBAL Nr. 48.

20 Mai, anul una mie nouă sute patruzeci și unul la București.

Comisiunea de aprovizionare a Muzeului Militar Național, înștiințată pe baza ord. de zi Nr. 6 din 15 Mai 1941 și compusă din: Flutură Chiriac subdirectorul Muzeului ca președinte; ing. Gh. Potocki Andrei și Dr. Velcu D. Anton ca membri, intrându-ne în sesiune am constatat următoarele:

Subsecretariatul de Stat pentru Armata de Uscat, Secretariatul General, cu ord. Nr. 11826, din 26 August 1940, a aprobat Muzeului Militar Național o subvenție de lei 100.000 (una sută mii) pentru d. sculptor Severin din București Str. Luterană, Nr. 25, în scopul executării unui obiect de artă cizelat în aur, notat mai jos:

Buzduganul fostului suveran Carol II-lea.-

Buzduganul a fost executat artistic și cuprindea cantitatea de 391 gr. aur.-

Stat pentru concepția acestui obiect de artă cit și pentru executarea lui, Ministerul Apărării Naționale, Secretariatul General al Subsecretariatului de Stat pentru Armata de Uscat a achitat D-lui Sculptor Severin, prin casieria Muzeului Militar, suma de lei 100.000 (una sută mii).-

Lucrarea a fost executată în condițiuni ireproșabile.-

În conformitate cu ord. Ministerului Apărării Naționale, Cabinetul Domnului Ministru, înregistrat la Nr. 4538 din 19 Sept. 1941 către Muzeul Militar Național, buzduganul s'a predat Băncii Naționale a României pentru a fi păstrat în tezaur. În acest scop s'a încheiat cuvenitul proces verbal de predarea lui, la data de 19 Septembrie 1940.-

Deși predarea buzduganului s'a făcut la data de mai sus, totuși înregistrarea lui în scriptele Muzeului s'a făcut astăzi în urma ordinului Nr. 5638 din 17 Mai 1941 al M.A.N. Direcția Contabilității.-

Drept care s'a încheiat prezentul proces verbal spre acle legale.-

Președintele Comisiei

Major, Flutură Chiriac

Asist. Tehnic

Membri

Asist. Tehnic

Certific primirea și înregistrarea buzduganului la Cap. 13 Art. 16.

Seful Serv. Contab. și Muzeului

5.1. Procesul- verbal nr. 48 privind inventarierea buzduganului de aur în scriptele Muzeului Militar Național și predarea sa Băncii Naționale a României pentru a fi păstrat în tezaur.